VN2026-001867
bc west

Gemeente Amsterdam

DB

Voordracht voor DB Stadsdeel West van 10 februari 2026

Portefeuille: Sociale Zaken (14)

Agendapunt: C295

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Jaarbeeld 2025 Aanpak Kolenkit

Het dagelijks bestuur Stadsdeel West besluit

1. Instemmen met het aanbieden van het voorliggende Jaarbeeld 2025 Aanpak Kolenkitbuurt aan de stadsdeelcommissie, inclusief focus en begroting voor 2026
2. Kennisnemen van de begeleidende memo aan de stadsdeelcommissie

Kernboodschap

Voor u ligt het Jaarbeeld 2025 van de Aanpak Kolenkitbuurt. Dit eerste jaarverslag van het programmaplan geeft inzicht in de inspanningen, voortgang en resultaten in 2025 en loopt parallel aan de eindmonitor Gebiedsopgaven. Het jaarbeeld laat de voortgang van het programma zien, inclusief de belangrijkste resultaten en financiële verantwoording. Daarnaast worden de geleerde lessen en de focuspunten voor 2026 gepresenteerd.

Bestuurlijke achtergrond

Het programmaplan Aanpak Kolenkitbuurt 2024-2035 is op 5 februari 2025 door het DB vastgesteld als uitwerking van de Gebiedsopgaven.

Bestuurlijke prioriteit

De Aanpak Kolenkitbuurt raakt aan de bestuurlijke prioriteit een solidaire stad met kansen voor iedereen. De leefsituatie in de Kolenkitbuurt blijft structureel achter bij de rest van Amsterdam. Zowel als het gaat om de woonomgeving als de sociaaleconomische positie van bewoners scoort de Kolenkitbuurt (ruim) onder het stedelijk gemiddelde.

Wettelijke grondslag

Verordening op de stadsdelen

Onderbouwing besluit

1. Instemmen met het aanbieden van het voorliggende Jaarbeeld 2025 Aanpak Kolenkitbuurt aan de Stadsdeelcommissie

Het jaarbeeld beschrijft de voortgang van de Aanpak Kolenkitbuurt 2024-2035. Dit is het eerste jaarverslag van het programmaplan Aanpak Kolenkitbuurt, dat in januari 2025 is vastgesteld door het dagelijks bestuur van Stadsdeel West. Het programma geeft invulling aan de Gebiedsopgave 5 Integrale Aanpak Kolenkitbuurt en bouwt voort op de initiatieven die daarin zijn opgestart.

De voortgang van het programma is in beeld gebracht aan de hand van vijf indicatoren: status, type opbrengst, samenwerkingsvormen, type inzet en doelstellingen. Deze indicatoren sluiten aan bij de werkwijze en verandertheorie van de Aanpak Kolenkitbuurt. Door te sturen op voortgang, het type

opbrengst (merkbaar voor bewoners, kennisontwikkeling, systeemvoorwaarden), samenwerking (met partner en/of bewoners), het type inzet (meer, beter of anders doen) en integraliteit van doelstellingen, wordt beoogd duurzame verandering te realiseren. Daarnaast vindt u in het jaarbeeld een samenvatting van de belangrijkste resultaten, geleerde lessen en de focus voor 2026.

Het jaarbeeld laat een positief beeld zien. Het programma bestaat uit in totaal 45 inspanningen, waarvan er 3 zijn afgerond, 3 in voorbereiding zijn en 1 nog niet is gestart. De overige inspanningen zijn in uitvoering. De verdeling van de inspanningen over de verschillende doelstellingen laat zien dat het programma een integrale werkwijze hanteert, waarbij fysieke, sociale en economische aspecten van de buurtontwikkeling worden meegenomen. Door inspanningen te koppelen aan meerdere doelstellingen, wordt gestreefd naar een samenhangende en duurzame verbetering van de Kolenkitbuurt. Het programma legt daarbij de nadruk op een vernieuwende aanpak van de opgaven, met een duidelijke focus op resultaten die direct merkbaar zijn voor bewoners. Tegelijkertijd wordt gewerkt aan systeemveranderingen/-verbeteringen en kennisontwikkeling om de basis te leggen voor een duurzame toekomst. In de aanpak staat een collectieve samenwerking met buurtpartners en bewoners centraal staat.

Geleerde lessen en focus 2026
Per programmalijn is in beeld gebracht wat goed gaat en wat de uitdagingen en aandachtspunten zijn. Samenvattend:

- Participatieve initiatieven en social placemaking (moestuinen, Aanpak Cruyff Court en omgeving, Operatie Bouwdoek, Gevoelskaart, Schoonste Straat) zijn waardevol op meerdere vlakken. Ze leveren een bijdrage aan de kwaliteit van de openbare ruimte, versterken contacten in de buurt, vergroten vertrouwen en bieden waardevolle inzichten voor de verdere vernieuwing van de woningen en openbare ruimte.
- Samenwerkingen zoals met het Kolenkit Collectief, Integraal Kolenkit Overleg, Bos- en Lommer werkt! en de preventieve huis- aan-huisgesprekken zorgen voor laagdrempelige contacten tussen bewoners, buurtorganisaties, sleutelpersonen en hulpverleners. Zo worden bewoners beter geholpen en terugkerende signalen sneller opgepakt.
- Er is veel betrokkenheid van bewoners bij de buurt, bijvoorbeeld bij de afvalproblematiek (denk aan de Schoonste straat en prikacties) en bij de aanpak van het Cruyff Court en omliggend plein (door omwonenden en kinderen van de basisscholen). En bewoners vinden ondersteuning via hun directe netwerk, bijvoorbeeld op het gebied van taal en gezondheid.
- Buurtpunt De Kit is uitgegroeid tot een bekende plek in de buurt. De programmering is divers, maar het bereik kan nog diverser.
- Nieuwe interventies, zoals Spelinloop en de Baby Groente Tas, hebben een goed bereik en zijn betekenisvol voor zowel ouder als kind. Naast een positieve bijdrage aan de ontwikkeling van het kind, hebben deze interventies ook een positief effect op het zelfvertrouwen van ouders.
- Relatief kleine interventies op het gebied van bewegen zoals de speelgoedkist op het Nannoplein bieden kansen voor brede impact voor de buurt, zoals meer verbinding tussen ouders, kinderen en de school.
- Initiatieven op het gebied van participatie en werk, zoals de Participatiecoach, *Boost Your Business* en KolenkitKoks, laten zien dat focus op eigen kracht, aandacht voor de individuele situatie en persoonlijke begeleiding de stap naar participatie, werk en ondernemerschap faciliteren. Dat is niet nieuw. Ook organisaties als Stichting Aminah en Stichting Samen Kracht die al jaren in de buurt actief zijn, laten dit zien.
- Bij de preventieve huis-aan-huisgesprekken in Kolenkit Noord komen relatief veel niet-ingevulde hulpvragen op verschillende leefgebieden naar voren. Met name op het gebied van wonen, geldzaken, sociaal contact en buurtactiviteiten.

Gegenereerd: vTER VERGADERING

- Door schaarste op de Amsterdamse woningmarkt is tijdelijke en definitieve huisvesting voor veel bewoners lastig te vinden, vooral voor grote gezinnen. Samen met het vaak beperkte vertrouwen in instanties, het gevoel van onrechtvaardigheid uit de buurt weg te moeten en de onzekerheid die gepaard gaat met verhuizing zorgt dit voor veel bewoners voor veel stress. Gelukkig zijn veel bewoners uiteindelijk wel heel blij met de nieuwe woning.
- Terugkerende schimmel-en vochtproblemen in nog niet vernieuwde woningen: tijdelijke maatregelen helpen, maar lossen de oorzaak van het probleem niet op.
- Ondanks inspanningen blijft afval (zwerf/grof) een bron van overlast. Om de straten structureel schoner te krijgen is het nodig dat de Kolenkitbuurt een prioriteit wordt binnen de stedelijke Buurtgerichte Aanpak Afvaloverlast dat in 2026 wordt geïmplementeerd. Hierbij wordt ook extra aandacht besteed aan in- en uithuizen bij de Renovatie Sloop Nieuwbouw.
- De samenwerking van het Cruyff Court en omgeving, cameratoezicht en kleine aanpassingen in de openbare ruimte zorgen voor een groter veiligheidsgevoel. Sociale veiligheid bij de onderdoorgang A10 Wiltzanglaan en op en om sportpark Multatuli blijft een aandachtspunt.
- Basisscholen geven aan dat het aantal kinderen dat moeilijk of niet aan leren toekomt, toeneemt. Dit komt doordat de zorgen thuis te groot zijn. Voor deze kinderen en hun gezinnen is nog geen of onvoldoende zorg beschikbaar, terwijl dit wel dringend nodig is.
- Jongerenpartners zien een groep jongeren in een kwetsbare positie door een combinatie van factoren: onvoldoende inkomen, meerdere rollen en verantwoordelijkheden (student, werknemer, mantelzorger, kostwinner) en drempels om hulp te zoeken. Op dit moment lukt het hun niet om hieruit te komen.
- Bij de dienstverlening vanuit WPI ligt de focus op het voeren van gesprekken en het wegwerken van caseloads. Het Buurtteam komt in beeld zodra er signalen of aanmeldingen zijn. Dit maakt dat er weinig ruimte is voor samenwerking bij preventieve aanpakken en interventies om de meest kwetsbare bewoners te bereiken, te achterhalen waarmee zij geholpen zijn en daar de ondersteuning en dienstverlening op aan te passen.
- Voor bewoners vormen stress, schaamte en wantrouwen obstakels om gebruik te maken van ondersteuning. Daarnaast weten zij vaak niet dat er hulp beschikbaar is of waar zij hiervoor terechtkunnen. Ook sluit de ondersteuning niet altijd aan bij de behoefte.
- Taal- en digivaardigheden zijn ook een drempel. We zien dit vooral bij vrouwen en nieuwkomers. Bovendien nemen de wachttijden voor taal- en digilessen toe.
- Segregatie op basis van sociaaleconomische klasse is een landelijk verschijnsel dat ook zichtbaar is in de Kolenkitbuurt. Dit kan soms leiden tot gevoelens van onbehagen of onveiligheid. Mensen begrijpen elkaar niet altijd of kwetsen elkaar onbedoeld.
- De bekendheid van activiteiten, voorzieningen en ontwikkelingen in de buurt is nog beperkt.
- Ondanks inspanningen merken we dat communicatie van gemeente en partners lang niet bij iedereen aankomt en de wijze van communicatie niet altijd aansluit bij de behoefte van bewoners (o.a. frequentie en vorm).

Samenvattend zien we dat participatieve initiatieven, *outreachende* hulp en samenwerking tussen formele en informele partners in de buurt bijdragen aan een fijnere leefomgeving, het beter bereik van bewoners in meest kwetsbare situaties en het sneller adresseren van terugkerende signalen. Tegelijkertijd maken de lessen duidelijk dat structurele knelpunten, zoals onzekerheid rondom huisvesting en verhuizingen, bestaansonzekerheid, afvaloverlast, sociale onveiligheid en toegang tot hulp en ondersteuning voor bepaalde groepen, blijvende aandacht vragen.

Voor 2026 zijn drie rode draden leidend. Ten eerste samenwerking op het gebied van bestaanszekerheid. In 2025 is o.a. in samen met buurtorganisaties, de Buurtgerichte Armoede Aanpak, WPI en het UMC, een start gemaakt met het identificeren van hefbomen voor het verbeteren van bestaanszekerheid. Daarnaast zijn systeembarrières in kaart gebracht en kansen

onderzocht om de ondersteuning van bewoners te verbeteren. In 2026 bouwen we hierop voort door gerichte interventies en beleidsadviezen te ontwikkelen.

De tweede rode draad, werken aan vertrouwen, raakt één van die barrières. Gebrek aan vertrouwen in de gemeente en woningcorporaties vormt een belangrijke drempel voor het gebruik van voorzieningen, het melden van problemen en gedeeld eigenaarschap van de leefomgeving. Om dit vertrouwen te herstellen, richten we ons op laagdrempelig en persoonlijk contact, project- en buurtcommunicatie die qua inhoud en vorm aansluit op de leefwereld van bewoners en zijn we transparant in wat we doen.

Het organiseren van dialoog over belangrijke themas, gekozen door de buurt zelf, is de derde rode draad. Dit biedt de mogelijkheid om vervolgens gezamenlijk te versterken wat goed gaat en te verbeteren wat beter kan. De opening van de tentoonstelling over de Aanpak Kolenkitbuurt vanuit het perspectief van bewoners in februari markeert het startpunt voor deze gesprekken.

In het jaarbeeld worden per programmalijn specifieke focuspunten benoemd.

Besteding 2025 en begroting 2026
De Gebiedsopgaven, waar de Aanpak Kolenkitbuurt onderdeel van uitmaakt, zijn in 2025 op 125% gebudgetteerd. Ervaringen in de praktijk laten zien dat niet alles doorgang vindt of dat onderdelen goedkoper uitvallen. Voor het programma Aanpak Kolenkitbuurt betekent dit een budget van 252.000. In totaal was er 315.000 beschikbaar, waarvan 273.000 is besteed. Hiermee komt de overbesteding op 21.000. Deze overbesteding komt voort uit stijgende kosten voor uitvoering van maatregelen in de openbare ruimte.

Voor de Aanpak Kolenkitbuurt in 2026 is 320.000 euro begroot, wat neerkomt op 125% van het feitelijk beschikbare budget. Dit budget wordt als volgt verdeeld over de programmalijnen:
Programmalijn 1: 85.000 euro
Programmalijn 2: 77.000 euro
Programmalijn 3: 55.000 euro
Programmalijn 4: 103.000 euro

Dit budget is bedoeld om inspanningen te financieren die anders niet van de grond komen of op andere wijze gefinancierd kunnen worden. Het programma neemt geen taken over. De bijlage Begroting 2026 bevat een toelichting op de begroting.

- Instemmen met de inhoud van de begeleidende memo aan de stadsdeelcommissie

Het jaarbeeld 2025 wordt ter informatie gedeeld met de stadsdeelcommissie tegelijkertijd met de eindmonitor Gebiedsopgaven.

Advies en afstemming

De focus voor 2026 is afgestemd met de agendaleden van het programmateam Aanpak Kolenkitbuurt (interne betrokken collega's in het stadsdeel) en voorgelegd aan het Integraal Kolenkit Overleg (externe buurtpartners). Op basis hiervan is de focus aangevuld en aangescherpt. Op 17 december heeft ook een (ambtelijke) stuurgroep plaatsgevonden. Hieraan namen deel: stadsdeeldirecteur, gebiedsmanager, teamanager Werk en Jongeren (WP), projectdirecteur gebiedsontwikkeling (G&O), directeur Buurten (Rochdale) en de oprichter van Operatie Periscoop. Hierin zijn inzichten en ideeën uitgewisseld over het werken aan vertrouwen, het verbeteren van communicatie en participatie rondom de vernieuwing van de woningen en openbare ruimte, en over financiële bestaanszekerheid en perspectief voor jongeren. Deze inzichten en ideeën worden

volgend jaar verder uitgewerkt als onderdeel van de focuspunten benoemend in onder de programmalijnen.

Duurzaamheid

Participatie

De monitor is opgesteld met inbreng van inspanningsleiders en buurtpartners die betrokken zijn bij de activiteiten binnen het programma. Zij hebben informatie verzameld over stand van zaken en behaalde resultaten per inspanning. Om de effecten voor bewoners in beeld te brengen zijn aanvullend enquêtes uitgezet en kwalitatieve gesprekken met bewoners gevoerd, zoals bij de Spelinloop en Baby Groente Tas.

Financiële onderbouwing

N.v.t.

Communicatie

Binnen de gemeente: Opnemen in de te publiceren besluitenlijst

Buiten de gemeente: N.v.t.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2026-008604	Stadsdeel West Voordracht (pdf)
AD2026-008609	Jaarbeeld 2025 Aanpak Kolenkitbuurt (pdf)
AD2026-008610	Begroting 2026 (msw12)
AD2026-008611	Aanbiedingsbrief SDC - Jaarbeeld 2025 Aanpak Kolenkitbuurt (msw12)

Uitslag

A Akkoord